

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Secunda pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Sermo

tertia die se predixerat resurrexerunt. Deinde tercio de ipsa resurrectione quasi hesitando aliud dicunt. sed etiam mulieres quedam ex nostris. id est de nostro consortio que christo erant familiares sicut et nos: iste fuit. Maria magdalene et maria Jacobi et Saloe. Mar. 16: terruerunt nos: vel pro corpore quod crediderunt ablatum vel secundum Theop. de incertitudine rei. turbationis et stuporis causam sumebant. que ante lucem. hodie scilicet in diluculo. fuerunt ad monumentum. Joh. 20. vna sabbati Maria magdalena venit ad monumentum: cum adhuc tenebre essent. et non inuento corpore. Luc. 24. Ingressa non inuenerunt corpus domini ihesu. venerunt ad discipulos. Mat. 28. exierunt cito de monumento cum timore et gaudio magno. et venerunt notificare discipulis dicentes se etiam visionem angelorum vidisse. Luc. 24. ecce duo viri assiderunt secus illas in veste fulgenti. qui dicunt eis vivere. Lu. 24. quid queritis viventem cum mortuis non est hic sed resurrexerit. et abiierunt quidam ex nostris. Jo. 20. exiit Petrus et discipulus ille quem diligebat ihesus. Et venerunt ad monumentum. et ita inuenerunt sicut mulieres dixerunt. scilicet monumentum aptum et vacuum. et posita lintamina: ut dicitur. Jo. 20. Ipsi vero non inuenerunt. unde existimauerunt corpus esse ablatum dixerat enim eis Maria tulerunt dominum meum de monumento. Et nescio ubi posuerunt eum. Jo. 20.

Secunda pars.

Secundo cum dicit. Et ipse dixit tangit qualiter christus dubitantes discipulos instruxerit. et tria facit. premitit enim reprehensio incredulitatis eorum. et ipse dicit ad eos o stulti: pro acritatem intellectus et ignorantiam. et potissime stulti erant sperantes temporalem redemptionem. cum tamen christus spiritalem promitteret. erant etiam stulti. credentes quod christus non posset saluare. ex quo erat crucifixus. vnde secundum Theop. quasi dixerant similia astantibus crucis: alios saluos fecit. seipsum non posset saluum facere. et tardi corde. pro pigritiam et duriciam mentis. ad credendum in omnibus. quia non sufficit vnum tamen credere. ut sermonem passionis: nisi etiam sit fides resurrectionis et omnium que locuti sunt prophetę. omnia enim que euenerunt de christo prophetę predicauerunt. Osee. 12. Ego dicit dominus visionem multiplicavi. et in manu prophetarum assimilatus sum. vere multiplicauit prophetarum visiones: quia a principio mundi usque ad christum non desistit deus ostendere quid esset futurum. et multiplicatae sunt visiones super nubes. ita ut tota scriptura sit plena in manibus. et in operibus prophetarum assimilatus fuit christus sicut in immolatione Isaac. ubi patet passio et resurrectio et venditio: et principatu Ioseph ubi eadem demonstrat

et fuga Moysi et dominio atque in cunctis figuris veteris legis. in quibus passio Christi et resurrectio erat assimilata. Ad u. 3. Deus per nuntiavit per os omnium prophetarum pati Christum suum. et sic implevit. Sed addit instructio salutifera. Nonne hoc oportuit pati Christum. quod dicitur non putetis quod propter hoc ipse non sit Christus quia passus est: quia sic oportuit fieri. Oportuit quidem primo. quia sic deo placuit. et sic erat diffinitum consilio trinitatis ab eterno. Psalms. 53. oblatus est: quia ipse voluit. Item oportuit propter salutem humani generis. Io. 11. Expedit ut unus homo moriatur pro populo: et non tota gens pereat. Item oportuit quia licet alius modus fuisset possibilis diuine virtuti nullus tamen fuit congruentior nostre miserie: ut dicit Augustinus. sed si oportebat Christum pati. videtur quod non peccauerint qui eum occiderunt. Ad hoc sic respondet abbas Hilarius dicens: quod diuinitus prepositum de passione Christi erat ex compassione et inestimabili caritate ad genus humanum: quia proprio filio suo non peperit deus sed pro nobis omnibus tradidit. executio tamen huius prepositi impia fuit et crudelis. quia non ex caritate: sed ex inuidia et odio iudei occiderunt Christum. unde si excusant a culpa. Deus vero hac eorum malignitate usus fuit ad beneficium generis humani sicut medicus vipereis carnibus utitur ad antidotum salutiferi affectionem. Et si dicatur oportebat eum occidi ergo non peccauerunt occisores. Dicendum non valet: licet enim necesse sit euenire scandala verumtamen de illi homini per quem scandalum venit. et ita per passionem et mortem intrare in gloriam suam. Aduertendum quod gloria Christi triplex est. Una respectu dei: que est principalis et essentialis consistens in apta visione diuinitatis. et in fructu eiusdem: et hanc gloriam Christus non introiit per passionem et mortem: quia ab instanti sue conceptionis gloriosus fuit. et animam eius vidit diuinam essentialiter. sed tamen hanc gloriam meruit nobis merito sue mortis: Secunda gloria est respectu sui ipsius: que consistit in indotibus anime et corporis. Quas anime sunt: ut anima non possit tristari de presenti malo. nec timere futurum. et cum hac claritate diuina illuminetur caritate inflatur et securitate firmetur. Christus autem dotes istas per excellentiam meruit etiam ab instanti sue conceptionis per gratiam et caritatem. et dona cetera quibus plenus erat. sed nihilominus easdem dotes alio etiam modo meruit. scilicet merito passionis. quia anima eius ante tristabatur: sed postea fuit in eterno gaudio. Item timebat Christus. sed post mortem habuit securitatem unde per mortem anima eius meruit impassibilitatem. gloriam etiam corporis meruit. que est claritas. impassibilitas. agilitas. et subtilitas. Tercia gloria est respectu hominum quia per passionem meruit glorificari ab omni populo tanquam deus

Sermo

Phil. 2. Xps p nobis factus est obediens vsq; ad mortem. mor-
tē autē crucis. ppter qd̄ x̄. R. Deinde scripturas explicat. et
incipiens a moysē. a quo scriptura legis incipit. et oib; pphetis
subsequētib; interpretabāt. et exponebat. in oib; scripturis que
de ipso erant ps. Dñs narrabit in scripturis pphoz. Nam moy-
ses dixit. Deu. 18. Propheta de gente tua et de fratrib; tuis sicut
me suscitabit tibi dñs. Item ps. foderunt manus meas et pedes
meos x̄. Ysa. 53. Sicut onis ad occisionem ducet Jere. 11. Ego
quasi agnus mansuetus. qui portat ad victimam Tren. 4. Spi-
ritus ois nostri xps dñs occisus est in peccatis nr̄is Ezech. 22.
Ecce princeps isrl̄ singuli in brachio fuerunt in te ad effunden-
dum sanguinem Dan. 9. Post ebdomodas. 62. occidet xps. et
non erit eius pplus qui eum negaturus est Zach. 9. Tu q̄ i sa-
guine testamenti tui emisisti vindictos tuos de latu. in quo non
erat aqua tales oēs scripturas exponebat xps discurrens p sin-
gulos pphetas. et ista locutio xpi erat delectabilis discipulis nec
tñ adhuc cognoscebant xpm in verbis. audientes em̄ eum sic
loquentem. statim debuissent dicere hic est xps. sed sicut tenebā-
tur oculi eoz. ita etiam aures impediēbant: ne eū agnoscerēt
L. Tercio ponit familiaritas xpi ad discipulos in cūiundo.
et appinquareunt castello quo ibant. non fuit eis tedio via.
delectatis dulcedine sermonis xpi immo forte visū est eis nimis
cito venisse. et ipse finxit se longius ire. ac si deberet ire ad locū
magis distantem. Sed cum factio videat esse quedam duplici-
tas in verbo aut in facto. que non est sine mendatio. dubium ē
quō xps q̄ simplex veritas est. aliud finxit factio qd̄ tñ sic nō
erat. Et dicendū h̄m Augu. qd̄ non ois factio est mendacius qm̄
illud qd̄ fingimus: nihil significat. qm̄ vero factio in aliquā sig-
nificationem refert: non est mendaciū sed figura veritatis sicut
sunt verba sapientum. et etiam ipsa dñi dicta in figuris in qui-
bus non est veritas in eo qd̄ sonant. sed in eo cuius gr̄a assumū-
tur. nolebat igit xps longius ire. sed finxit se vt h̄m Gre. signi-
ficaret qd̄ longe erat et pegrinus a fide eoz. et coegerunt eū pe-
cibus et quasi traxerunt dicentes. mane nobiscū: qm̄ advespa-
scit. incipit fieri nox. et inclinata est iam dies. ad occasum ex q̄
exemplo vt dicit Gre. colligit. quia pegrini ad hospiciū non
solum inuitandi sunt. sed etiam cogendi. Rogemus et nos sal-
uatorem nr̄m: vt in istis paschalib; maneat nobiscū. quia ad-
uesperascit mundus vanitatib; et eoz tenebris. Et deuotio-
nis feruor iaz incipit declinare. Vnde toto isto tpe pascali cātat
ecc̄ia. mane nobiscū dñe quoniā aduesperascit. et intrauit cum

illis in hospidum. vere benignus et curialis socius: quia nō fuit in exorabilis. et factum est dum recumberet cum illis. quanquā eum putaret pegrinum et pauperem. non seorsum: sed secus potuerunt euz in mensa. Mat. 24. pauperes semper habetis vobiscum. accepit panem. vsus erat xpi recumbentis accipere panem et dispensare discipulis. et benedixit aliqua verba benedictionis protulit. et fregit. dicitur frequenter licet absq; auctoritate: q; ita frangebatur xps panem sola manu. ac si cultello incidisset: et porrigebat illi tāq; dispensator et maior i mensa. Tercia ps. 138. Erāo cum dī et statim aperti sunt oculi eoz tangit quod xps cognitus fuit a recumbentibus discipulis et tria facit. Primo ponitur manifesta xpi cognitio: et aperti sunt oculi eoz. non em̄ ut dicit. Xugu. clausis oculis ambulauerant. sed inerat eis aliud impedimentum: ne eum agnoscerent. qd vsq; in hanc horam permissum est vel huius Criso. non sensibiles oculi. sed oculi mētis aperti sunt. et cognouerunt eum. quem non cognouerant aspectu nec auditu. cognouerunt. in fractione panis. fortasse ppter hoc. quia mos erat christi discumbentibus accipere panem. ac benedicere et frangere. et porrigere discumbentibus qd illi videntes eum tunc fecisse. rememorati sunt moris eius. et scintilla quedam excitauit cor eorum unde intuentes vultum eius cognouerunt eum esse christum ubi duo consideranda sunt. Primo huius Xugu. hic commendatur misericordie opera precipue hospitalitatis officium quia multo ceteris qui p scripturas non potest xpm cognoscere p opera misericordie xpm suscipit et cognoscit. Exemplū d bto Gre. qui in naufragio christum suscepit hospitio. de quo cantat. Ihesu anula que christo patuit et conuiuam de celis habuit Itē huius Theo. considerandum est q; magnam et ineffabilem virtutem habet caro xpi: quia sumentibus corpus christi aperiuntur oculi mētis ut eum agnoscant. et ipse euauit. et disparuit ex oculis eorum statim ut eum cognouerunt eis disparuit. ¶ Sed queritur quare dñs cognitus statim se occultauerit debuisset em̄ asolari per suam presentiam amicos suos. qui amabant et desiderabant. Et dicendū q; disparuit eis ppter tria. Primo huius Theo. ut animum eorum magis accenderet in amorem. Secdo ut idē dicit: ne sua presentia esset illis causa erroris. putantes q; tale corpus haberet quale prius. Tercio huius glo. subtrahit carnalibus oculis species infirmitatis. ut mentibus apparere incipiat gloria resurrectionis. Secdo ponit mutua discipulorum lamentatio obstupuerunt em̄ et quasi attoniti remanserunt christo dispente